
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۳۹۰

قسط

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۳۹۰، «قنطر» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «قنطر» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «قنطر» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۳۹۰
ریشه	قنطر
تعداد تکرار	۴
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۴۷

فهرست مشتقات

۱. القناطر (۱)   ۲. الْمُقنطرة (۱)   ۳. بِقِنطَارٍ (۱)   ۴. قِنطَاراً (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۱)	۱۰. انس (۲)	۲۰. حسن (۲)	۳۰. سيل (۱)	۴۰. کذب (۱)
۲. اثم (۱)	۱۱. انن (۱)	۲۱. حی (۲)	۳۱. سوم (۲)	۴۱. کون (۱)
۳. احد (۱)	۱۲. اهل (۱)	۲۲. خیل (۲)	۳۲. شهو (۲)	۴۲. لیس (۱)
۴. اخذ (۲)	۱۳. اوب (۲)	۲۳. دنر (۱)	۳۳. شیء (۱)	۴۳. متع (۲)
۵. ادی (۲)	۱۴. بدل (۱)	۲۴. دنو (۲)	۳۴. علم (۱)	۴۴. متع (۲)
۶. الله (۳)	۱۵. بنو (۲)	۲۵. دوم (۱)	۳۵. فضض (۲)	۴۴. نسو (۲)
۷. اله (۳)	۱۶. بهت (۱)	۲۶. ذهب (۲)	۳۶. قنطر (۲)	۴۵. نعم (۲)
۸. امم (۱)	۱۷. بین (۱)	۲۷. رود (۱)	۳۷. قول (۲)	۴۶. وحد (۱)
۹. امن (۲)	۱۸. حیب (۲)	۲۸. زوج (۲)	۳۸. قوم (۱)	۴۶. وحد (۱)
	۱۹. حرث (۲)	۲۹. زین (۲)	۳۹. کتب (۱)	۴۷. وله (۲)

فهرست آیات

۱. {آل عمران - ۱۴} زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَرْبِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَاِبِ
۲. {آل عمران - ۱۴} زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَرْبِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَاِبِ
۳. {آل عمران - ۷۵} وَمِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِذَا تَأْمَنُهُ بَقِنَظَارٍ يُؤَدُّهُ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِذَا تَأْمَنُهُ يَدِينَارٍ لَا يُؤَدُّهُ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
۴. {النساء - ۲۰} وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا